

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 221/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2010 2008 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti O. S. P. F. spol. s r. o., H. zastúpenej advokátkou JUDr. H. D., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob 149/2009 z 22. októbra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti O. S. P. F., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti O. S. P. F., spol. s r. o., H. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. H. D., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 Cob 149/2009 z 22. októbra 2009 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“). Podaním doručeným ústavnému súdu 5. februára 2010 bola sťažnosť sťažovateľky doplnená.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že obchodná spoločnosť S. S. S., spol. s r. o. (ďalej len „navrhovateľ“), sa návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) 25. októbra 2007 domáhala od obchodnej spoločnosti Ch. v. B., spol. s r. o. (ďalej len „odporca“), zaplata 967 872,66 € s príslušenstvom. Okresný súd žalobu rozsudkom č. k. 15 Cb 29/2008-353 z 3. februára 2009 zamietol (ďalej len „rozsudok okresného súdu“). Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ odvolanie. Na základe návrhu navrhovateľa krajský súd uznesením č. k. 21 Cob 149/2009-390 z 1. júla 2009 rozhodol o zmene na strane navrhovateľa tak, že do konania na miesto navrhovateľa vstúpila sťažovateľka. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 21 Cob 149/2009 z 22. októbra 2009 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza: *«Krajský súd... v odôvodnení rozsudku... uviedol..., Súd prvého stupňa v rozhodnutí uviedol, ktoré skutočnosti považuje za rozhodujúce pre svoje rozhodnutie, pri právnom posúdení nároku podrobne vyložil ust. § 265 Obchodného zákonníka, ktorý na vec správne aplikoval. Pre meritórne rozhodnutie o veci nie je podstatné, či žalovaný v súvislosti s konaním žalobcu na rozpor so zásadami poctivého obchodného styku poukazoval a bolo na úvahe súdu, ako na základe v konaní zistených skutočností samotný nárok právne posúdi.»*

Takéto konštatovanie nie je pravdivé a rozhodnutie Krajského súdu v Trnave je prekvapujúce a arbitrárne.

Prvostupňový súd v zamietacom rozsudku svoje rozhodnutie odôvodnil veľmi stručne... keď uviedol, že podľa čl. 5.11 Zmluvy o dielo... odporca prejavil vôľu plniť svoju povinnosť zaplatiť cenu diela podľa tohto ustanovenia, ale sťažovateľ... bez udania dôvodu tejto zmluvy odmietol uzavrieť a odmietol tak prijatie plnenie podľa vopred dohodnutých

zmluvných podmienok, preto konanie sťažovateľa... je v rozpore s poctivým obchodným stykom.

Toto jednoduché a ničím neodôvodnené skonštatovanie je v rozpore so skutkovým stavom a vykonaným dokazovaním.

Sťažovateľ aj v odvolaní poukázal na ust. § 132 O. s. p., podľa tohto ustanovenia súd je povinný každý dôkaz, ktorý prevedie, zhodnotiť podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo a premietnuť to do odôvodnenia rozsudku.

V danej veci sa tomu tak nestalo, keď Krajský súd... ani prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku neuviedli všetky skutočnosti, ktoré počas konania vyšli najavo a ktoré sťažovateľ riadne podložil dôkazmi, tieto skutočnosti nezhodnotili vôbec samostatne ani v príčinnej súvislosti s ostatnými skutočnosťami a dôkazmi, nezaoberali sa nim a právne ich vôbec neposudzovali...

je neprehliadnuteľné, že jediný sťažovateľ v zmluvnom vzťahu niečo vykonal, ale podľa názoru Krajského súdu... aj prvostupňového súdu sťažovateľ je ten, ktorý má povinnosť niečo vykonať a zároveň aj povinnosť znášať zodpovednosť za zaplatenie ceny diela. Takýto názor je v rozpore s rovným postavením účastníkov záväzkového vzťahu, ako aj s úmyslom zákonodarcu pri úprave zmluvy o dielo, pretože zmyslom a účelom zmluvy o dielo je vykonanie prác zhotoviteľom a ich úhrada objednávatelom.

Ani Krajský súd ... ani prvostupňový súd sa predovšetkým absolútne nevysporiadali s tvrdeniami a dôkazmi predloženými sťažovateľom (navrhovateľom) ohľadne sporného ust. čl. 5.11 zmluvy o dielo, či toto ustanovenie je platné, vykonateľné, v súlade s poctivým obchodným stykom, obchodnými zvykosťami i zodpovednosťou objednávatel'a zmluvy o dielo podľa zákonnej úpravy.

Krajský súd v Trnave taktiež ignoroval skutočnosti o odstúpení od zmluvy sťažovateľom, najmä v príčinnej súvislosti s nezabezpečením finančného krytia diela odporcom s časom predkladania zmlúv o postúpení pohľadávok, čo je skutočnosť podstatná pre posúdenie času a vzniku dvoch pohľadávok a času a okolnosti ich postupovania.

Predmetom konania bolo zaplatenie dvoch pohľadávok. Vo vzťahu k pohľadávke 757 032,03 €..., sa všeobecné súdy nevysporiadali s tvrdením, prečo k postúpeniu pohľadávky vo vzťahu k investorovi podľa bodu 5.11 Zmluvy o dielo nedošlo. Krajský súd...

zhodne s prvostupňovým súdom neskúmal tento dôvod, neskúmal, prečo investor nezaplatil, s tvrdením sťažovateľa (navrhovateľa), že nebolo zabezpečené finančné krytie diela, sa nezaoberal a prehliadol skutočnosť uvedenú samotným odporcom, že investor v tom čase bol platobne neschopný. Vysporiadanie s touto námietkou je potrebné z toho dôvodu, aby bolo možné posúdiť, či zo strany sťažovateľa... došlo k dôvodne resp. nedôvodne k odmietnutiu podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky, a teda či sťažovateľ... ako veriteľ je v omeškani (§ 370 Obchodného zákonníka). Ani jeden všeobecný súd sa tiež nevysporiadal so skutočnosťou, že odporca sám svojim konaním spoluzavinil, že hlavný investor mu nemohol plniť. V konaní sa vôbec nepreukázalo, prečo investor neplnil voči odporcovi., a hoci sťažovateľ na to poukazoval aj pred súdom I. stupňa aj v odvolaní, Krajský súd... sa tým vôbec nezaoberal a túto skutočnosť ignoroval. Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že práve odporca spoluzavinil nemožnosť plnenia investora, predložil o tom písomné dôkazy, avšak Krajský súd... ako aj súd prvostupňový, sa nimi nevysporiadal, ani ich v odôvodnení rozsudku neuviedol.

Krajský súd... ohľadne bodu 5.11 zmluvy potvrdil záver prvostupňového súdu, že je platné a v súlade s poctivým obchodným stykom i obchodnými zvyklosťami a práve sťažovateľ je ten, kto konal v rozpore s potivým obchodným stykom, keďže odmietol zmluvu o postúpení pohľadávky podpísať. Nie je pravdivé tvrdenie Krajského súdu... že prvostupňový súd sa podrobne vypořádaval a podrobne vyložil ust. § 265 Obchodného zákonníka. Prvostupňový súd ust. § 265 Obchodného zákonníka nevyložil vôbec a sťažovateľ sa nedozvedel, na základe čoho a prečo prvostupňový súd, ani Krajský súd... dospeli k rozhodnutiu samému.

Sťažovateľ... v odvolaní uviedol, že odporca sám svojim konaním spoluzavinil nemožnosť plniť investorom, nie je možné spravodlivo od sťažovateľa požadovať, aby takúto zmluvu o postúpení uzatvoril, lebo práve toto jeho konanie by bolo v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku vo vzťahu k nemu samotnému. Zmyslom článku 5.11 Zmluvy o dielo bola dohodnutá iba prípadná forma úhrady pohľadávky zo strany objednávateľa, nie však dohoda o tom, že sťažovateľ ako zhotoviteľ má znášať hospodárke riziko z podnikania odporcu. Sám odporca v konaní opakovane zdôrazňoval, že cieľom tohto ustanovenia zmluvy, ktoré sám predkladal, bolo eliminovať jeho riziko z nezaplatenia pohľadávky investorom a toto preniesť na sťažovateľa. Je to zjavné porušenie zásady

rovnosti účastníkov zmluvy a práve toto zmluvné ustanovenie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Za úhradu ceny vykonaných prác nemožno považovať to, keď odporca má záujem postúpiť pohľadávku voči investorovi, ktorý nie je platobne schopný, lebo i v čase prípadného postúpenia je zrejmé, že cena uhradená nie je a nebude.

Vo vzťahu k pohľadávke v sume 210 840, 64 €... platí vyššie popísaný stav. Navyše treba uviesť, že súd prvého stupňa sa nevyporiadal s právnou skutočnosťou preukázanou v konaní pred súdom prvého stupňa a to, či došlo k účinnému odstúpeniu od zmluvy o dielo doručením odstúpenia odporcovi dňa 25. 4. 2008. Vyporiadanie sa s touto otázkou je dôležité pre aplikáciu samotnej zmluvy na právny vzťah medzi účastníkmi, pretože v prípade, že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy 25. 4. 2008, nemohlo dôjsť k účinnému postúpeniu resp, zániku pohľadávky v uvedenej sume dňom 23. 10. 2008. Skutkový stav, je taký, že odporca plne akceptuje odstúpenie od zmluvy sťažovateľom (navrhovateľom) a nikdy (t. j. 20 mesiacov) od doručenia právneho úkonu odstúpenia od zmluvy zhotoviteľom tohto nevyzval na plnenie zmluvy. Námietku odporca vzniesol len v súdnom konaní, dá sa konštatovať, že účelovo.

V súvislosti s vyššie uvedeným je nezanedbateľná skutočnosť, že účastníci zmluvného vzťahu sa najskôr dohodli ústne na základe objednávky odporcu zo dňa 16. mája 2006 a až neskôr v čase vysokej rozpracovanosti diela, na naliehanie zo strany zhotoviteľa prišlo k deklarácii zmluvného vzťahu písomnou formou. A práve túto skutočnosť zneužil odporca, ktorý vyhotovoval znenie zmluvy a túto predložil až tri mesiace po začatí prác – v auguste, sám ustanovenie b. 5.11. zmluvy o dielo zakomponoval a antidatoval, na čo sťažovateľ (navrhovateľ) v sodnom konaní poukázal ústne i listinnými dôkazmi.

Krajský súd... tvrdenia sťažovateľa v odvolaní, prostredníctvom ktorých spochybňoval správnosť rozsudku prvostupňového súdu a opomenul právne významné skutočnosti, majúce zásadne právny význam pre posúdenie dôvodnosti sťažovateľom uplatneného nároku Krajský súd... sa dôvodmi odvolania sa nezaoberal, neskúmal ich, nehodnotil, bez toho, aby odôvodnil ich irelevantnosť, na apeláciu opomenutia vykonania dôkazov a právneho vyhodnotenia prvostupňovým súdom, nijako nereagoval. Z jeho rozhodnutia nie je zrejmé, že by sa obsahom sťažovateľových odvolacích dôvodov akokoľvek zaoberal. Krajský súd... v odôvodnení napadnutého rozsudku iba uviedol, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil. Rozsudok Krajského súdu je arbitrárny,

záver rozhodnutia nemá oporu vo vykonaných skutkových zisteniach, neobsahuje žiadnu argumentáciu podporujúcu jeho záver. Aj v odôvodnení rozsudku Krajského súdu... ako v rozhodnutí prvostupňového súdu, absentuje určitá časť faktov... ktoré v konaní vyšli najavo, na ktoré sťažovateľ výslovne v konaní pred prvostupňovým súdom i v odvolaní upozornil.

Zostalo neobjasnené, prečo sťažovateľ nemá nárok na zaplatenie ceny za vykonané práce. Rozhodnutie Krajského súdu... tak isto ako rozhodnutie prvostupňového súdu, neobsahuje žiadnu právnu argumentáciu a žiadne skutočnosti, ktoré by boli presvedčivé a ktoré by skutkovo i právne odôvodnili záver, ku ktorému všeobecné súdy prišli.»

Podľa sťažovateľky krajský súd nedostatočným odôvodnením rozsudku jej odoprel „*Ústavou Slovenskej republiky garantované právo na súdnu ochranu*“, a tým, že sa nevysporiadal s jej tvrdením, ktorým poukazovala „*na to, že zmluva v čl. 5.11 je v rozpore s cieľom zmluvného záväzku, a v rozpore s poctivým obchodným stykom*“, odňal jej možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľka poukazuje na to, že „*Prvostupňový súd venoval veľkú časť rozhodnutiu teórii, ale nevysporiadal sa s tvrdením sťažovateľa (navrhovateľa) v zameraní na ust. § 265 Obchodného zákonníka a priznal toto právo odporcovi, ktorý sa jeho použitia nedovoľoval. Ide o tzv. prekvapivé rozhodnutie, keď súd počas konania nepostupoval v súlade s ust. § 118 ods. 2 O. s. p.*“, a tiež na skutočnosť, že „*Krajský súd... v napadnutom rozhodnutí toleroval chýbajúce odôvodnenie prvostupňového súdu k otázke posúdenia čl. 5.11 zmluvy čo do jeho rozporu s poctivým obchodným stykom, právne nevyriešil otázku ukončenia zmluvného vzťahu medzi sťažovateľom a odporcom teda nepomenoval žiaden spôsob ukončenia zmluvného vzťahu, teda či došlo k ukončeniu zmluvy odstúpením, resp. či zmluva stále trvá...“.*

Z uvedených dôvodov považuje sťažovateľka rozsudok krajského súdu za zjavne neodôvodnený, arbitrárny a nepreskúmateľný pre jeho nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, čím došlo k porušeniu jej práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1

ústavy a práva na spravodlivý proces garantovaného čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„ 1. Základné právo sťažovateľa O. S. P. F. spol. s r. o... na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces garantovaného článkom 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob 149/09 zo dňa 22. októbra 2009 bolo porušené.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob 149/09 zo dňa 22. októbra 2009 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 5 624,4398 € na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. H. D. do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľka v návrhu uplatnila.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu [zamietnutý návrh sťažovateľky, resp. jej právneho predchodcu proti odporcovi] o zaplatenie 967 872,66 € (29

158 132,75 Sk) s príslušenstvom z titulu nezaplatenia ceny za dielo vykonané na základe zmluvy o dielo uzatvorenej 15. mája 2006.

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom porušil ňou označené základné a iné práva, pretože rozsudok je zjavne neodôvodnený, arbitrárny a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Z argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnosti tieto nedostatky v rozsudku krajského súdu vidí v tom, že

- v odôvodnení neuviedol všetky skutočnosti, ktoré počas konania vyšli najavo a ktoré sťažovateľka podložila dôkazmi, nezhodnotil ich, nezaoberal sa nimi a právne ich neposudzoval,

- nevysporiadal sa s tvrdeniami a dôkazmi sťažovateľky týkajúcimi sa sporného ustanovenia čl. 5.11 zmluvy o dielo, podľa ktorej toto ustanovenie je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku a toleroval v rozsudku okresného súdu chýbajúce odôvodnenie k otázke posúdenia čl. 5.11 zmluvy o dielo,

- nevysporiadal sa s tvrdením, prečo k postúpeniu pohľadávky podľa čl. 5.11 zmluvy o dielo nedošlo, a prehliadol skutočnosť, že investor, pohľadávka proti ktorému mala byť postúpená, bol v čase, keď malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, platobne neschopný, pričom túto platobnú neschopnosť zapríčinil sám odporca,

- ignoroval skutočnosti o odstúpení od zmluvy o dielo sťažovateľkou, nevysporiadal sa s otázkou, či došlo k účinnému odstúpeniu od zmluvy sťažovateľkou,

- neobjasnil, prečo sťažovateľka nemá nárok na zaplatenie ceny za vykonané práce.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky zaoberal jej opodstatnenosťou v naznačenom smere, predovšetkým skúmajúc možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi namietaným rozsudkom a základnými právami upravenými v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľka v sťažnosti namietala. V nadväznosti na to posudzoval opodstatnenosť námietok sťažovateľky, pokiaľ ide o ťažiskové časti odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu vedúceho k požiadavke vyslovenia porušenia jej označených práv.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Článkom 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok, alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľky však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa jej subjektívnych názorov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným rozsudkom krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov.

V právomoci ústavného súdu preto zostalo následne iba posúdenie, či krajský súd v súvislosti s rozhodovaním o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu neporušil označené články ústavy, listiny a dohovoru.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom namietaného rozsudku, odvolaním proti rozsudku okresného súdu, ako aj súvisiaceho súdneho spisu, ktorý si zadovážil, dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil.

Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že odôvodnenie... nemožno posudzovať izolovane.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku okrem iného uvádza: *„Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. účinného od 15. 10. 2008, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.“*

Vzhľadom na uvedené je potrebné v súvislosti s jednotlivými dôvodmi sťažnosti poukázať na relevantné časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu a aj odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

V súvislosti s tvrdením, že krajský súd ignoroval skutočnosti o odstúpení od zmluvy sťažovateľkou a nevysporiadal sa s otázkou, či došlo k účinnému odstúpeniu od zmluvy, ústavný súd poukazuje na túto časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu: *„Námietka odvolateľa spočívajúca v tvrdení, že sa prvostupňový súd vôbec nezaoberal odstúpením od zmluvy nie je rovnako dôvodom, pre ktorý by odvolací súd nemohol odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdiť a ktorý postup by zabránil účastníkovi uviesť adekvátne argumenty a mal za následok vydanie prekvapivého rozhodnutia.“*

Odstúpenie od zmluvy ako právny úkon bol dohodnutý v čl. 10. bod 5 /b v spojení s bodom 7. uvedeného článku zmluvy o dielo, podľa ktorých podmienkou pre platné odstúpenie bolo splnenie písomného upozornenia. Takéto upozornenie nebolo žalobcom ako dôkaz 21Cob/149/2009 splnenia dohodnutej podmienky súdu predložené, a ani by nemalo vplyv na výsledok konania, pretože súd prvého stupňa postúpenie pohľadávky vyhodnotil ako neplatné.“

Sťažovateľka tvrdí, že zostalo neobjasnené, prečo nemá nárok na zaplatenie ceny za vykonané práce. Z relevantnej časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva: „Súd mal v prejednávanej veci preukázané, že odporca v zmysle čl. 5, bod 11 platne uzavretej ZoD č. 136/16/8 prejavil vôľu plniť svoju povinnosť zaplatiť cenu diela podľa tohto zmluvného ustanovenia, keď dňa 11.01.2007 zaslal navrhovateľovi Návrh Zmluvy o postúpení pohľadávky vo výške 22.806.347,29 Sk (fak. č. 651 044), pretože spol. Obalové materiály neuhradila odporcovi fak. č. 2006090829 na sumu 23.991.816,86 Sk a dňa 20.10.2008 zaslal navrhovateľovi Návrh Zmluvy o postúpení pohľadávky vo výške 6.351.785,46 Sk (fak. č. 651 044), keď spol. Obalové materiály neuhradila odporcovi fak. č. 2007080704 na sumu 6.681.155,29 Sk a to napriek viacerým výzvam a urgenciám o ich zaplatenie (výzvy na plnenie zo dňa 16. 10. 2006, zo dňa 26. 10. 2006, zo dňa 07. 11. 2006, zo dňa 29. 11. 2006, zo dňa 09. 01. 2007). Oba tieto návrhy zmlúv boli navrhovateľovi doručené, čo aj navrhovateľ potvrdil, avšak tieto zmluvy nepodpísal. Keďže zo strany odporcu bola prejavovaná vôľa zaplatiť cenu diela v zmysle čl. 5 bod 11 ZoD, avšak navrhovateľ bez akéhokoľvek dôvodu odmietol tieto zmluvy o postúpení pohľadávky s odporcom uzavrieť a odmietol tak prijatie plnenia v zmysle vopred dohodnutých zmluvných podmienok, súd posúdil toto konanie navrhovateľa za konanie, ktoré je v rozpore s poctivým obchodným stykom a preto súd neposkytol navrhovateľovi právnu ochranu ohľadne podaného návrhu, nakoľko ak navrhovateľ neprijal plnenie poskytnuté zo strany odporcu, tak ako to mali zmluvne dohodnuté, nemá právo v zmysle § 265 Obch. zák. na zaplatenie ceny diela v zmysle podaného návrhu a preto súd návrh zamietol.“

Ústavný súd uvádza, že z rozsudku okresného súdu nevyplýva, že sťažovateľka nemá nárok na zaplatenie ceny za dielo, ale nemá právo na zaplatenie ceny diela v zmysle podaného návrhu, a to z dôvodu, že odmietla prijať plnenie v súlade so zmluvou.

Je zrejmé, že krajský súd sa s otázkou odstúpenia od zmluvy sťažovateľkou, resp. jej právnym predchodcom vysporiadal a skonštatoval, že k platnému odstúpeniu od zmluvy nedošlo, pričom toto svoje tvrdenie náležite odôvodnil.

Sťažovateľka tiež tvrdí, že krajský súd sa nevysporiadal s jej tvrdeniami a dôkazmi týkajúcimi sa sporného ustanovenia čl. 5.11 zmluvy o dielo, podľa ktorej toto ustanovenie je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku a toleroval v rozsudku okresného súdu chýbajúce odôvodnenie k otázke posúdenia čl. 5.11 zmluvy a tiež sa nevysporiadal s tvrdením, prečo k postúpeniu pohľadávky podľa čl. 5.11 zmluvy o dielo nedošlo, a prehliadol skutočnosť, že investor, pohľadávka proti ktorému mala byť postúpená, bol v čase, keď malo dôjsť ku postúpeniu pohľadávky, platobne neschopný, pričom túto platobnú neschopnosť zapríčinil sám odporca. V súvislosti s týmito tvrdeniami sťažovateľky poukazuje ústavný súd na tieto časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu a krajského súdu.

Okresný súd v relevantnej časti odôvodnenia uvádza: *«Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi odporcom ako zhotoviteľom a spol. O. m. ako objednávateľom, bola dňa 16. 09. 2005 platne uzavretá Zmluva o dielo č. 242/05/4, ktorej predmetom plnenia podľa čl. 1 tejto zmluvy bol záväzok zhotoviteľa zabezpečiť kompletnú dodávku a realizáciu stavebných prác na stavbu „hala s administratívou firmy O. m. , s. r. o., S.“ v členení na stavebné objekty tak, ako sú presne špecifikované v tomto článku. Na základe takto uzavretej zmluvy následne odporca ako objednávateľ dňa 15. 05. 2006 uzatvoril s navrhovateľom ako zhotoviteľom platnú Zmluvu o dielo č. 136/06/08, ktorej predmet plnenia bol totožný s predmetom plnenia uvedenom v ZoD zo dňa 16. 09. 2005. Na základe takto uzavretých zmlúv došlo k ich plneniu a navrhovateľ ako zhotoviteľ diela mal právo v zmysle čl. 5 bod 1. na zaplatenie ceny za zhotovenie diela a to tak, že sa zaviazal uhradiť navrhovateľovi na základe jednotlivých faktúr, ktoré zhotoviteľ vystaví a odošle objednávateľovi 1 x mesačne do 10. dňa nasledujúceho mesiaca za predchádzajúci mesiac, ktorých súčasťou je aj výkaz vykonaných množstiev prác, ktorý musí byť potvrdený stavebným dozorom. Tieto skutočnosti neboli medzi účastníkmi konania sporné.*

Spornou skutočnosťou medzi účastníkmi konania bol spôsob plnenia zmluvnej povinnosti zaplatenia ceny diela, keď navrhovateľ sa domáhal zaplatenia tejto ceny v zmysle ust. čl. 5 bod. 1 ZoD vystavenými daňovými dokladmi - faktúrami: č. 651044 na sumu 22.806.347,29 Sk (757 032,03 eur), splatnú dňa 16. 10. 2006, a č. 751054 na sumu 6.351.785,46 Sk (210.840,64 eur), splatnú dňa 21. 09. 2007 a odporca sa odvolával na

zaplataenie tejto ceny v zmysle čl. 5 bod ZoD, ktoré ustanovenie navrhovateľ označil, že je v rozpore s poctivým obchodným stykom v zmysle § 265 Obch. zák. a preto nepožíva súdnu ochranu, keď taktiež namietal tú skutočnosť, že medzi účastníkmi zmluvného vzťahu nedošlo k uzavretiu platnej zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle ust. § 524 Obč. zák.

V prejednávanej veci sa súd v prvom rade musel vysporiadať s posúdením platnosti zmluvného ustanovenia čl. 5 bod 11 ZoD v zmysle § 265 Obch. zák. a to z hľadiska jeho namietanej určitosti a vykonateľnosti zo strany navrhovateľa a dospel k záveru, že toto zmluvné ustanovenie je v súlade s ust. § 536 a násl. Obch. zák. ohľadne určenia ceny diela a to čo sa týka jeho určitosti ako aj vykonateľnosti, nakoľko si účastníci zmluvného vzťahu jasne a určito dohodli v tomto zmluvnom ustanovení, že cena diela vyúčtovaná daňovým dokladom - jednotlivými faktúrami, môže byť zo strany odporcu uhradená v prípade neplnenia si zaplataenia ceny diela zo strany spol. Obalové materiály (investor stavby) riadne a včas tak, že odporca (generálny dodávateľ stavby) bude navrhovateľovi takúto pohľadávku zmluvne postupovať na navrhovateľa (zhotoviteľ) ako svojho subdodávateľa, keď tento sa zaviazal príslušnú zmluvu o postúpení pohľadávky podpísať a takto postúpenú pohľadávku si následne započítať ako platbu na ním vystavenú faktúru voči odporcovi. V danom prípade, si účastníci zmluvného vzťahu dohodli platný spôsob zaplataenia ceny diela prostredníctvom ďalšieho subjektu ako hlavného investora stavby a to uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky a následne započítaním si vzájomných pohľadávok v zmysle § 358 Obch. zák., čo je v zmysle Obchodného zákonníka platný spôsob zániku zmluvného vzťahu, a preto súd nevidí žiaden dôvod na posúdenie tohto zmluvného ustanovenia, že je v rozpore s poctivým obchodným stykom, v zmysle § 265 Obch. zák., keď aj samotní účastníci zmluvného vzťahu pri uzavretí tejto zmluvy jej podpisom akceptovali takýto spôsob zaplataenia ceny diela o čom svedčí aj list navrhovateľa zo dňa 03. 01. 2007 v ktorom navrhovateľ súhlasí s návrhom zmluvy o postúpení pohľadávky avšak nesúhlasí s výškou postúpenej pohľadávky.

Na základe vykonaného dokazovania a to najmä s prihliadnutím na predložené listinné doklady ohľadne uzatvárania zmlúv o postúpení pohľadávok, súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi zmluvného vzťahu nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok a to ohľadne fak. č. 651044 na sumu 22.806.347,29 Sk (757 032,03 eur) dňa 11. 01. 2007 tak, ako to uvádzal odporca, nakoľko jeho návrh zo dňa 28. 12. 2006 nebol zo

strany navrhovateľa akceptovaný v celom rozsahu, pretože navrhovateľ oznámil odporcovi listom zo dňa 03. 11. 2007, že žiada znížiť výšku postupovanej pohľadávky na sumu 22.806.347,29 Sk, ktorá čiastka je v súlade s čl. 5 ods. 11 ZoD č. 136/06/8 vzájomne započítateľná, keď tento návrh protinávrh bol podpísaný len jedným z konateľov navrhovateľa. Následne síce odporca akceptoval túto požiadavku navrhovateľa a zaslal navrhovateľovi listom zo dňa 11. 01. 2007 pozmenenú Zmluvu o postúpení pohľadávky a to v zmysle protinávrhu navrhovateľa, podpísanú konateľom odporcu - Ing. Stanislavom Plevákom, avšak zo strany navrhovateľa nedošlo k jej podpísaniu a to konateľmi tejto spoločnosti, ktorú skutočnosť potvrdil aj odporca vo svojom liste zo dňa 05. 02. 2007, keď žiada od navrhovateľa reakciu na postúpenia pohľadávky vo výške 22.806347,29 Sk zo dňa 11. 01. 2007.

V danom prípade je súd toho názoru, že nedošlo medzi účastníkmi konania k uzavretiu platnej zmluvy o postúpení pohľadávky ohľadne sumy 22.806.347,29 Sk v zmysle § 526 Obč. zák., nakoľko táto zmluva nebola zo strany navrhovateľa podpísaná dvoma konateľmi spoločnosti - Ing. S. K. a O. P., tak ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra navrhovateľa od roku 1997 a čo akceptoval aj odporca v návrhu tejto zmluvy, keď v závere tejto zmluvy ich uviedol ako osoby oprávnené za navrhovateľa túto zmluvu podpísať. Keďže ide o právny úkon na ktorý zákon v zmysle § 524 Obč. zák. vyžaduje písomnú formu, ktorej nedostatok postihuje jeho relatívnou neplatnosťou v zmysle § 40a Obč. zák., súd je toho názoru, že nejde o „bežný“ právny úkon, ktorý by mohla vykonať aj osoba v zmysle § 15 Obch. zák., nakoľko samotný právny úkon svojimi následkami by mohol spôsobiť aj ekonomickú nestabilitu spoločnosti a preto je toho názoru, že na jeho uzavretie je potrebný podpis štatutárnych zástupcov spoločnosti spôsobom zapísaným v obchodnom registri. Na základe uvedeného, preto súd nepovažuje list navrhovateľa zo dňa 3. 1. 2007, podpísaný len jedným z konateľov navrhovateľa – O. P. za zaslanie protinávrhu ohľadne návrhu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 12. 2006, z dôvodu absencie podpisu druhého konateľa Ing. S. K., keď podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Prešov na navrhovateľa, za spoločnosť konajú a podpisujú dvaja konatelia spoločne a preto odporca nemohol následne platne podaním zo dňa 11. 12. 2007 jednostranne započítať vzájomné pohľadávky účastníkov konania vo výške 22.806.347,29 Sk v zmysle § 358 a násl. Obch. zák.

V obchodnom zákonníku je pre oblasť obchodných záväzkových vzťahov v § 265 Obchodného zákonníka ustanovené pravidlo, v dôsledku ktorého sa neposkytne právna ochrana takému výkonu práva, ktoré je v rozpore s poctivým obchodným stykom. Poctivý obchodný styk je v porovnaní s pojmom dobré mravy pojmom užším, pričom aj pre obchodné záväzky je v dôsledku ust. § 1 ods. 2 možné aplikovať pravidlo o rozpore s dobrými mravmi s následnou sankciou neplatnosti právneho úkonu. Zásady poctivého obchodného styku sú výrazom konkretizácie všeobecnejších morálnych zásad či noriem, vyjadrených v pojme dobré mravy. Ide o konkretizáciu noriem morálky na oblasť aplikácie konkrétnych spoločenských vzťahov, ktorými sú obchodné záväzkové vzťahy. Tvoria ucelený súbor zásad správania, ktorých dodržiavanie v obchodnom styku tento styk kvalifikuje ako poctivý. Vymedzenie pojmov „dobré mravy“ či „poctivý obchodný styk“ je spravidla ponechaný na právnu vedu. Len výnimočne definíciu týchto pojmov nájdeme v právnej norme. V našom právnom poriadku nájdeme definíciu konania v rozpore s dobrými mravmi, napr. § 4 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Zákon subjektívne práva nielen priznáva, ale poskytuje aj ochranu ich výkonu. Nechráni však taký výkon práva, ktorý sa prieči zásadám poctivého obchodného styku. Takýmto výkonom práva sa prekračujú medze zmluvnej voľnosti, ktorú zákon poskytuje v obchodných záväzkových vzťahoch. Zásady poctivého obchodného styku sú právne relevantné pri výkone práva. Tu sú kritériom právnej ochrany výkonu práva v tom zmysle, že pokiaľ výkon práva je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, aj keď neporušuje žiadne kogentné ustanovenie zákona, nepožíva právnu ochranu. Tým, že obchodný zákonník v § 265 všeobecne odkazuje na zásady poctivého obchodného styku, tieto zásady majú v tomto prípade právnu záväznosť, a toto ustanovenie nemôžu strany dohodou vylúčiť ani obmedziť; má kogentnú povahu.»

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku uvádza: „Odvolací súd považuje dokazovanie súdom prvého stupňa za vykonané v dostatočnom rozsahu, súd prvého stupňa sa podrobne zaoberal všetkými účastníkmi tvrdenými skutočnosťami a vznesenými námietkami, tieto správne jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti vyhodnotil a právny záver, ku ktorému došiel keď skonštatoval, že nárok žalobcu na plnenie ja z hľadiska právnej kvalifikácie nedôvodným, pretože je v rozpore s poctivým obchodným

stykom je vecne správnym záverom, správna je i hodnotiaca úvaha súdu, ktorý existujúce vzájomné vzťahy medzi účastníkmi konania zohľadnil pri rozhodnutí o veci.

Súd prvého stupňa v rozhodnutí uviedol, ktoré skutočnosti považuje za rozhodujúce pre svoje rozhodnutie, pri právnom posúdení nároku podrobne vyložil ust. § 265 Obchod. zák., ktorý na vec správne aplikoval. Pre meritórne rozhodnutie o veci nie je podstatné, či žalovaný v súvislosti s konaním žalobcu na rozpor so zásadami poctivého obchodného styku poukazoval a bolo na úvahe súdu, ako na základe., v prianí zistených skutočností samotný nárok právne posúdi.

Nemožno prisvedčiť odvolateľovi, že by sa prvostupňový súd nevysporiadal s otázkou postúpenia pohľadávky a dôvodmi, pre ktoré nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky. Súd v rozhodnutí skonštatoval, že k platnému uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky nedošlo, pretože návrh nebol zo strany žalobcu platne akceptovaný a tak nedošlo ani k zániku pohľadávky jej následným započítaním.

Odvolačí súd má za to, že sa nebolo potrebné zaoberať účelom dohodnutého zmluvného plnenia, ako ani otázkou solventnosti či nesolventnosti generálneho investora, pretože z obsahu čl. 5.11 zmluvy o dielo uzatvorenej účastníkmi konania vyplývalo, že sa zhotoviteľ sám dobrovoľne zaviazal znášať podnikateľské riziko tým, že k takejto dohode pristúpil, a nemožno z hľadiska jeho posúdenia ako výkonu práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku narúšať princíp právnej istoty účastníkov. “

Je zřejmé, že krajský súd v napadnutom rozsudku, resp. okresný súd vo svojom rozsudku sa dostatočne vysporiadali s ustanovením čl. 5.11 zmluvy o dielo, pričom s poukazom na citovanú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu sa nemožno stotožniť ani s tvrdením sťažovateľky o tom, že v rozsudku okresného súdu absentuje odôvodnenie vo vzťahu k posúdeniu čl. 5.11 zmluvy o dielo. Krajský súd taktiež v dostatočnom rozsahu rozoberá otázku, prečo nepovažuje solventnosť investora za irelevantnú.

Podľa § 265 Obchodného zákonníka výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepoužíva právnu ochranu.

Toto ustanovenie poskytuje široký priestor pre sudcovskú úvahu o tom, či určité ustanovenie zmluvy je, alebo nie je v súlade so zásadou poctivého obchodného styku.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že ustanovenie čl. 5.11 zmluvy o dielo je v rozpore s už citovanou zásadou poctivého obchodného styku, ústavný súd uvádza, že sa s dôvodmi uvádzanými v odôvodnení rozsudkov okresného súdu a krajského súdu v plnom rozsahu stotožňuje. Nad rámec odôvodnenia všeobecných súdov ústavný súd uvádza, že poukazovaním na rozpor čl. 5.11 zmluvy o dielo so zásadou poctivého obchodného styku ide iba o snahu sťažovateľky zneužiť toto ustanovenie kompenzovať svoju nepozornosť pri uzatváraní tejto zmluvy.

Jednou z neoddeliteľných súčastí princípu právnej istoty v demokratickom a právnom štáte je aj garancia, že ak sa fyzická osoba alebo právnická osoba využijúc svoje základné právo na súdnu ochranu obráti so svojim návrhom na nezávislý a nestranný súd, má právo, aby súd o jej návrhu rozhodol a svoj právny názor vyjadril vo forme zákonného rozhodnutia. Na túto skutočnosť pamätá aj generálna právna norma civilného procesu [Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] v ustanovení § 157 ods. 2, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť s prihliadnutím na okolnosti každej veci.

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993).

Vzhľadom na uvedené je potrebné, aby všeobecný súd zohľadnil všetky náležitosti zákonného rozhodnutia, tak ako ich predpokladá zákon, a tieto pri jeho tvorbe prakticky aj aplikoval. Výsledkom dodržania zákonných ustanovení by malo byť presvedčivé a preskúmateľné rozhodnutie.

Ústavný súd ďalej pripomína, že jeho primárnou úlohou v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v dotknutom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu je ústavne akceptovateľný alebo či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu.

Ústavný súd poznamenáva, že v súlade so svojou judikatúrou posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý, a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje na vyhovenie sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi porušením práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah.

Ústavný súd napokon dodáva, že sťažnosťou napadnuté rozhodnutie posudzoval len z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nebolo jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach

daného prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízií napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení najvyššieho súdu, po zistení, že tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov rozsudku krajského súdu s ústavou.

Krajský súd v namietanom rozsudku zaujal svoj názor k sťažovateľkou nastolenému problému, poukázal na to, akými zákonnými ustanoveniami sa riadil a aké skutkové zistenia a úvahy ho viedli k vyslovenému právnemu názoru.

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľka uviedla v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký jeho výklad a aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s uvedenými článkami ústavy, listiny a dohovoru.

Citované rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Sťažovateľka tiež namieta, že krajský súd, resp. okresný súd v odôvodnení neuviedli všetky skutočnosti, ktoré počas konania vyšli najavo a ktoré sťažovateľka podložila dôkazmi, tieto skutočnosti nezhodnotil, nezaoberal sa nimi a právne ich neposudzoval.

Ústavný súd z obsahu napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Sťažovateľka svoju sťažnosť opiera o čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pritom z obsahu spisu vyplýva, že jej nebol odopretý prístup k súdu a krajský súd sa vecou podrobne zaoberal a argumentačne v dostatočnej miere sa vysporiadal s jej odvolacími námietkami.

K namietanému spôsobu hodnotenia dôkazov zo strany krajského súdu, resp. okresného súdu ústavný súd uvádza, že už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

Podľa § 118 ods. 2 OSP po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Sťažovateľka taktiež v sťažnosti tvrdí, že rozhodnutie okresného súdu je prekvapujúce, pretože okresný súd počas konania nepostupoval podľa § 118 ods. 2 OSP. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že takúto argumentáciu sťažovateľka v odvolaní proti rozsudku okresného súdu nepoužila, a preto ústavný súd nemá na jej posúdenie právomoc.

Podľa sťažovateľky je aj rozsudok krajského súdu prekvapujúci. Je potrebné uviesť, že rozsudok krajského súdu v celom rozsahu potvrdil rozsudok okresného súdu, pričom v ňom nevyslovil ani iný právny názor. Z uvedeného dôvodu takéto rozhodnutie nie je možné v žiadnom prípade hodnotiť ako prekvapujúce.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 112/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľkou označenými právami, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2010